Czym jest immunoterapia? Rak a układ odpornościowy

Immunoterapia to rodzaj leczenia raka, który pomaga Twojemu układowi odpornościowemu walczyć z rakiem. Układ odpornościowy normalnie wykrywa i niszczy nieprawidłowe komórki, ale komórki nowotworowe mają sposoby, by go unikać. Immunoterapia pomaga układowi odpornościowemu działać silniej przeciw rakowi. Istnieje kilka jej rodzajów, w tym inhibitory punktów kontrolnych i przeciwciała monoklonalne.

Ta strona jest dla każdego, komu zaproponowano immunoterapię lub kto chce ją zrozumieć. Wyjaśnia, jak działa, jakie są jej główne rodzaje, jak wygląda leczenie i na jakie działania niepożądane zwracać uwagę.

Wersja w skrócie

Immunoterapia to leczenie raka, które pomaga Twojemu układowi odpornościowemu walczyć z rakiem. Układ odpornościowy pomaga organizmowi zwalczać infekcje i inne choroby. Składa się z białych krwinek oraz narządów i tkanek układu limfatycznego.

Immunoterapia jest rodzajem terapii biologicznej. Oznacza to leczenie, które wykorzystuje substancje pochodzące z żywych organizmów do leczenia raka.

Immunoterapia pomaga Twojemu własnemu układowi odpornościowemu działać przeciw rakowi.

Jak działa przeciw rakowi

Częścią normalnej pracy układu odpornościowego jest wyszukiwanie i niszczenie nieprawidłowych komórek. Najprawdopodobniej zapobiega on wzrostowi wielu nowotworów lub go ogranicza. Komórki odpornościowe znajduje się na przykład czasem w guzach i wokół nich. Te komórki nazywa się limfocytami naciekającymi guz (TIL). Są one oznaką, że układ odpornościowy reaguje na guz.

Układ odpornościowy może zapobiegać wzrostowi raka lub go spowalniać. Ale komórki nowotworowe mają sposoby, by uniknąć zniszczenia. Na przykład komórki nowotworowe mogą:

- mieć zmiany genetyczne, przez które są mniej widoczne dla układu odpornościowego
- mieć na powierzchni białka, które wyłączają komórki odpornościowe

- zmieniać normalne komórki wokół guza tak, by zakłócały reakcję układu odpornościowego

Immunoterapia pomaga układowi odpornościowemu lepiej działać przeciw rakowi.

Rodzaje immunoterapii

W leczeniu raka stosuje się kilka rodzajów immunoterapii:

- **Inhibitory immunologicznych punktów kontrolnych** to leki, które blokują immunologiczne punkty kontrolne. Punkty kontrolne są normalną częścią układu odpornościowego. Zapobiegają zbyt silnym reakcjom odpornościowym. Ich zablokowanie pozwala komórkom odpornościowym silniej reagować na raka.
- **Terapia z przeniesieniem limfocytów T** wzmacnia naturalną zdolność Twoich limfocytów T do walki z rakiem. Komórki odpornościowe pobiera się z Twojego guza. Najbardziej aktywne z nich wybiera się lub zmienia w laboratorium, a potem namnaża w dużych ilościach. Wracają do Twojego organizmu przez igłę w żyle. Może być też nazywana adoptywną terapią komórkową.
- **Przeciwciała monoklonalne** to białka układu odpornościowego wytworzone w laboratorium. Są zaprojektowane tak, by wiązać się z określonymi celami na komórkach nowotworowych. Niektóre oznaczają komórki nowotworowe, aby układ odpornościowy mógł je lepiej znaleźć i zniszczyć.
- **Szczepionki lecznicze** działają przeciw rakowi, wzmacniając reakcję Twojego układu odpornościowego na komórki nowotworowe. Różnią się od szczepionek, które pomagają zapobiegać chorobom.
- **Modulatory układu odpornościowego** wzmacniają odpowiedź odpornościową organizmu przeciw rakowi. Niektóre wpływają na określone części układu odpornościowego. Inne wpływają na niego ogólniej.

Które nowotwory leczy

Leki immunoterapeutyczne zostały zatwierdzone do leczenia wielu rodzajów raka. Chcesz wiedzieć, czy immunoterapię można zastosować w przypadku konkretnego raka? Narodowy Instytut Raka udostępnia streszczenia dotyczące leczenia raka u dorosłych i u dzieci.

Czego się spodziewać

Jak jest podawana. Immunoterapię można podawać do żyły (IV). Można ją podawać w postaci tabletek lub kapsułek do połykania (doustnie). Może to być krem wcierany w skórę (miejscowo, co można stosować przy bardzo wczesnym raku skóry). Albo może trafiać bezpośrednio do pęcherza moczowego (dopęcherzowo).

Gdzie się ją otrzymuje. Immunoterapię możesz otrzymywać w gabinecie lekarza, w przychodni lub na oddziale ambulatoryjnym szpitala. Ambulatoryjnie oznacza, że nie spędzasz nocy w szpitalu.

Jak często. To, jak często i jak długo otrzymujesz immunoterapię, zależy od kilku rzeczy. Od rodzaju raka i jego zaawansowania. Od rodzaju immunoterapii. I od tego, jak reaguje Twój organizm. Leczenie możesz mieć codziennie, co tydzień lub co miesiąc. Niektóre rodzaje podaje się w cyklach: okres leczenia, po którym następuje okres odpoczynku. Odpoczynek daje organizmowi szansę na regenerację i odpowiedź.

Skąd będziesz wiedzieć, czy działa. Będziesz często widywać się z lekarzem na badaniach fizykalnych i po to, aby zapytał, jak się czujesz. Będziesz mieć badania medyczne, takie jak badania krwi i różne rodzaje skanów. Mierzą one wielkość guza i szukają zmian w wynikach badań krwi.

Działania niepożądane i dlaczego się pojawiają

Immunoterapia może powodować działania niepożądane. Wiele z nich występuje, ponieważ układ odpornościowy został pobudzony do działania przeciw rakowi. Wtedy działa też przeciw zdrowym komórkom i tkankom w Twoim ciele.

Działania niepożądane mogą wystąpić, gdy pobudzony układ odpornościowy wpływa też na zdrowe komórki.

Stan zapalny może pojawić się na przykład w jelicie (zapalenie jelita grubego), płucach (zapalenie płuc), wątrobie (zapalenie wątroby), trzustce, mięśniu sercowym, nerkach lub w gruczołach hormonalnych, takich jak tarczyca i przysadka. Według NCI lekarze nie mogą wiedzieć na pewno, kiedy ani czy działania niepożądane wystąpią ani jak poważne będą. Zapytaj zespół, które objawy zgłaszać i jak pilnie.

Praktyczną stronę skupioną na objawach znajdziesz tutaj: działania niepożądane związane z układem odpornościowym. Czy o immunoterapii rozmawia się z powodu wyniku badania? Wtedy PD-L1 TPS, PD-L1 CPS, MSI-H i TMB-high to częste określenia z wyników, o które warto zapytać.

Nad czym pracują badacze

Badania kliniczne testują immunoterapię. Aby znaleźć takie badanie, skorzystaj z wyszukiwarki badań klinicznych NCI lub zadzwoń pod numer 1-800-4-CANCER.

Kiedy szukać pomocy wcześniej

- **Zadzwoń pod numer 911 lub jedź na szpitalny oddział ratunkowy, jeśli** nie możesz złapać oddechu, siedząc w bezruchu, albo boli Cię w klatce piersiowej. Splątanie, zapaść (nagłe osunięcie się) lub nagłe silne osłabienie także wymagają pomocy w nagłych przypadkach, ponieważ mogą być oznakami poważnej reakcji. Nie prowadź samochodu samodzielnie.
- **Przede wszystkim stosuj się do planu swojego zespołu.** Zespół może podać Ci inny numer telefonu lub inne kroki.
- **Natychmiast zadzwoń do swojego zespołu lekarzy, w dzień lub w nocy, jeśli** widzisz krew w stolcu albo stolec jest czarny. Zadzwoń natychmiast także przy nowej lub nasilonej biegunce, śluzie w stolcu, nowym lub nasilonym kaszlu, nowych trudnościach z oddychaniem,

zażółceniu oczu lub skóry, niezwykłym pragnieniu z oddawaniem znacznie większej ilości moczu niż zwykle albo przy nowym drętwieniu, mrowieniu lub osłabieniu. Nie czekaj do następnego dnia ani do kolejnej wizyty. Jeśli nie możesz się z nikim skontaktować, jedź na szpitalny oddział ratunkowy.

- **Zadzwoń do swojego zespołu lekarzy wkrótce, jeszcze tego samego dnia, jeśli** wysypka się rozszerza lub bardzo swędzi albo czujesz się niezwykle zmarznięty(-a), bez energii i zmęczony(-a). Mogą to być wczesne oznaki zapalenia gruczołów, a łatwiej je leczyć na wczesnym etapie.

Źródła: National Cancer Institute: działania niepożądane immunoterapii (cancer.gov/about-cancer/treatment/types/immunotherapy/side-effects).

Na podstawie wiarygodnego źródła

To tłumaczenie treści edukacyjnych na prosty język, oparte na źródle: Narodowy Instytut Raka. Aby uzyskać pełne i aktualne informacje, przeczytaj oryginalne źródło. Tylko do celów edukacyjnych — to nie jest porada medyczna. Zawsze rozmawiaj ze swoim zespołem opieki.

Narodowy Instytut Raka: cancer.gov/about-cancer/treatment/types/immunotherapy

Zaktualizowano: 2026-08-11

Masz prawo do bezpłatnego tłumacza. Szpitale i przychodnie w Stanach Zjednoczonych, które otrzymują fundusze federalne, muszą zapewnić wykwalifikowanego tłumacza bez żadnych kosztów dla Ciebie. Możesz o niego poprosić w recepcji lub przed wizytą. Nie musisz prosić członka rodziny ani dziecka, aby tłumaczył za Ciebie.

Online: cancerexplained.org/languages/pl/immunotherapy

Przetłumaczono z angielskiego artykułu na cancerexplained.org. Wersja angielska jest tą, która została sprawdzona ze źródłem.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Można bezpłatnie drukować, kopiować i udostępniać bez zmian. Nie trzeba prosić o pozwolenie. Prosimy nie zmieniać treści medycznych. Źródło: cancerexplained.org. Informacje edukacyjne, nie porada medyczna.